

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ

Τά πλούτη του Ρώσου μυθιστοριογράφου. Η γνωριμία του με την Παυλίνα Βιαρντώ. Η εγκατάλειψίς του. Πώς την ξανα- συνάντησε. Ανέραστες και περιφρονήτως. Η κόρη του. Το μυστικό της γεννήσεώς της. Το παράπονο του συγγραφέως, κτλ

ΜΕΓΑΛΟΣ Ρώσος μυθιστοριογράφος Ίβαν Τουργένιεφ ήτανε πολύ πλούσιος— είχε άπειρα κτήματα και χιλιάδες χω- ρικών δουλοπαροίκων—και ή οικονομική άνεση του του έπέτρεπε να κάνει κάθε χρονιά ταξείδια στο εξωτερικό.

Στά 1864 βρισκότανε στη γερμανική λουτρόπολη Βάδεν - Βάδεν. Τότε γνωρί- σθηκε με το γνωστό συγγραφέα και δη- μοσιογράφο Λουδοβίκο Βιαρντώ—τό συ- νεργάτη της Γεωργίας Σάνδης—ό οποίος

αναγκάστηκε να εγκαταλείψη την πατρίδα του για τὰ ακραφήν δημοκρατικά φρονήματά του και να αυτοεξορισθῆ στη Γερμανία. Έκεινο όμως που έκανε το Βιαρντώ πρόσωπο σημαντικό στα μά-τια του Τουργένιεφ, ήτανε το ότι είχε γυναίκα του την Παυλίνα Γκάρθια, την περίφημη δούδα, ή οποία ήτο ο πρώτος έξος του Τουργένιεφ. Για να καταλάβετε όμως καλύτερα τὴν διήγησή μας, εινε ανάγκη σὰς πόρθε δυο - τρία λόγια για τὴν καταγωγή της γυναίκας αὐτῆς και να σὰς μεταφέρουμε συνάμα εικοσι χρόνια πῶσα.

Η Παυλίνα Γκάρθια ήτανε Ἰσπανίδα, ἀδελφὴ της περίφημης δούδου Μαλιμπράν, που είχε ἀναστατώσει τὸν κόσμο κατὰ τὸ πρῶ- τὸ ἡμῶν τὸ παραθῆντο; αἰῶνος. Ὀμορφὴ ἔξαιρετικά δὲν ήτανε. Μὰ είχε ἄγλυκα φωνή και ἔξασκῶσε ἀκαταμάχητῆ γοηστία στους ἄνδρες, με τὴν παράνη λάμψη τῶν μαθῶν ματιῶν της. Καθ' ὅ- λο τὸν χειμῶνα τοῦ 1846, ὁ Ἴβαν Τουργένιεφ εὐτύχησε ν' ἀπολαύ- σῃ της εὐνοίας της. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ή Παυλίνα ήταν ἐλεύθερη και ἡλικίας εἴκοσι ἔξη ἐτῶν, ὁ Τουργένιεφ δὲ μόλις εἴκοσι ἰέννεα. Φαίνεται όμως πὸς ή Παυλίνα δὲν στάθηκε για τὸ πῶσο μυθιστοριογράφου ἄλλως ἔνα περατικό ἐρωτικό κα- πο ἴσο. Τὴν ἀγάπησε με τὰ σωστά του, και ὅταν ἀκό- μη ἐκείνη τὸν παράτησε—με τὴν ἐλαφρότητα και τὴν ἀσάφεια που χαρακτηρίζουν γενικῶς τίς γυναίκες τοῦ ἐπαγγελματιῶς της—για νὰ πετάξη σ' ἄλλο ἀγαλικά.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν. Η Παυλίνα γνώρισε πολλούς φίλους και ὁ Τουργένιεφ πολλές φίλες. Ἐνῶ όμως ή πρώτη είχε λησμονήσει τὸν Ἴβαν, ὁ Ἴβαν δὲν μπορού- σε νὰ τὴν πληρώσῃ με τὸ ἴδιο νόμισμα ἀδιαφορίας ἐπι- δι, ἐπαναλαμβάνουμε, τὸν είχε σκαλωσέη ή θερμὴ ἰ- σπανικὴ ὀμορφία της.

Στὸ μεταξύ, ή Παυλίνα Γκάρθια ἀφού γύρισε ἔλον σχεδὸν τὸν κόσμο, μαζευοντας δάφνες και ἐρωτικά γράμματα, κατέληξε στὸ Παρίσι, ὅπου παντρεύθηκε τὸ Λουδοβίκο Βιαρντώ. Κι' ἔτσι ὕστερ' ἀπὸ χρόνια πολλά, ὁ Ἴβαν, ὅπως γράφουμε παραπάνω, τὴν ξαναβρῆκε στὸ Βάδεν-Βάδεν σὰ 1864, παντρεμένη παιά, και με δυὸ κόρες.

Ὁ Ἴβαν Τουργένιεφ ἔπιασε ἀμέσως φίλιες με τὸν ἄντρα της κ' ἔγινε πολὺ σχετικὸς τοῦ σπιτιοῦ τους. Ὁ Βιαρντώ ήτανε κατενθουσιασμένος ἀπὸ τὴ συντροφιά του ῶσσο συγγρα- φέως—που είχε γίνει ἤδη διάσημος στὸν κόσμο—και τὸν παρακα- λῶσε νὰ κρατῆ συχνὰ συντροφιά στη γυναίκα του και τίς κόρες του για νὰ ἔχουν τὴ στενοχώρια της ἀναγκαστικῆς ἔξορίας τους.

Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὁ Τουργένιεφ ήτανε πενήντα ἐτῶν, πολὺ κα- ταβαρλημένος και κουρασμένος. Ὄτσο, ή καρδιά του χρεπούσε ἀκόμα δυνατὰ για τὴν Παυλίνα. Καὶ δὲν ἔξερουμε βέβαια ἂν ἔνα- γαπήθηκαν. Τὸ μόνο θετικό εινε πὸς ὁ μὲν Ἴβαν ἔξακολουθοῦσε νὰ λατρεύη και νὰ ἐκθειάζη τὴν ὀμορφία και τὸ ταλέντο της Παυλίνας, ἐνῶ ή Παυλίνα είχε τὴ χειρότερη ἰδέα για τὸ λογο- τεχνικό ἔργο του μεγάλου μυθιστοριογράφου!...

Στὸ Βάδεν - Βάδεν, ή Παυλίνα Βιαρντώ ἔξακολουθοῦσε νὰ δίνει συναλίες. Ὁ Ἴβαν Τουργένιεφ ἔγραψε λιμπρέττο για ὀπερέ- τες κ' ἐκίνητῆ μελοποιήσεις. Τὴν ἰδία ἐποχὴ παίχθηκε στὸ με- λόδραμα της Καρλοσφύρης μὲ ὀπερέττα της Παυλίνας, ή οποία ε- ιχε ὀκτὰ ἀποτυχία. Ὁ κομημένος ὁ Τουργένιεφ κόντευε νὰ τρε- λαθῆ ἀπ' τὸ κακό του. Ἀπέδιθε τὴν αἰτία της ἀποτυχίας στὸ κα-

κογραμμένο λιμπρέττο του, στὸ διευθυντῆ της ὀρχήστρας, στὸ σκη- νοθέτῆ του θεάτρου, σ' ἔλον τὸν κόσμο γενικῶς—χωρὶς νὰ τολμῆ- σῃ ἔσο και για μιὰ στιγμή νὰ σκεφθῆ πὸς ή ἔλεινὴ μουσικὴ της Παυλίνας νὰ ήταν ή κυρία ἀφορμὴ της ἀποτυχίας! Τέτοιον πρά- γμα δὲν μπορούσε νὰ περῶσῃ ἀπ' τὸ μυαλό του ἔρωτευμένου Τουρ- γένιεφ, που είχε τὴν ἰδέα οὐ ή Παυλίνα ήταν ή μεγαλύτερα μου- σουργὸς τῶν αἰῶνων!...

Θέλετε τώρα νὰ μῦθε με τί νόμισμα πλήρανε ή Παυλίνα τὴν ὑπερβολικὴ και ἀδικαιολόγητῆ ἐκτίμησῃ που ἀισθανόταν ὁ με- γάλος μυθιστοριογράφος για τὴν μουσικὴ ἰδιοφύια της ;... Ἀπλο- στα : εὐρίσκει ὅλα τὰ μυθιστορήματα και τὰ διηγήματά του κρῖα, σαχλά κ' ἄνοῦσα !.. Τὸ τρομερὸ δὲ με τὸν Τουργένιεφ ἦ- ταν τὸ οὐ ἔπρεπε σὰς σοβὰρά τὴν... κριτικὴ της φίλης του και τὸν ἔπιασε μῶρη ἀπελπισία ὅταν τὴν ἄκουε νὰ τοῦ λέη πὸς δὲν ἄ- ξις τίποτα !...

***

Μὰ τὸ ἀρθρο μας αὐτὸ φέρει τὸν τίτλο **Ἡ Κόρη τοῦ Τουρ- γένιεφ**, και ἴσως πολλοὶ ἀναγνώστα μας ν' ἀρχίζουν νὰ ἀδημο- νῶν μὴ βλέποντας νὰ μαινῆ ἀκόμα στη σκηνὴ τὸ πρόσωπο αὐτό.

Ἄς ἰκανοποιήσουμε λοιπὸν τὴν εὐλογίαν ἐπιθυμία του.

Ἐίπαμε παραπάνω πὸς ή Παυλίνα Βιαρντώ είχε δυὸ κόρες, οὐ ὅποιες λεγότανε Κλαυδία και Λουίζα. Ὁ Τουργένιεφ τίς ἀγαπού- σε και τίς δυὸ τρελλὰ και παντοῦ ὅπου βρισκόταν ἔξεθειάζε τὰ προσόντα τους, τίς χάρες και τὴν ὀμορφία τους. Τὸ παράνο δὲ- μως εινε πὸς τὴ Λουίζα δὲν τὴν ἀγαποῦσε ὅσο τὴν Κλαυδία. Καὶ ὅσο γιατὴ ή Κλαυδία ήτανε κόρη του, καρπὸς τῶν ἐρωτικῶν σχέ- σων που είχε συνάψει πρό εικοσαετίας με τὴν Παυλίνα Γκάρθια... Νομικῶς, βέβαια, ή Κλαυδία ήτανε κόρη του Λουδοβίκου Βιαρ- ντώ, πραγματικά όμως ἦταν του Ἴβαν Τουργένιεφ.

Τὸ λεπτό αὐτὸ μυστικό δὲν τὸ είχε μάθει ποτὴ ή Κλαυ- δία, ή οποία ὅτε καν είχε ὑποκτευθεὶ πὸς ἦταν κό- ρη ἔνος ἀνθρώπου για τὸν ὅποιο δὲν είχε και πολὺ μεγάλη ἰδέα !

Τὶ τρομερὴ δὲ σύμπτωση ! Τὴν ἰδία περιφρόνησῃ που εὐρίσκει ὁ Τουργένιεφ ἀπὸ τὴν Παυλίνα, τὴ μόνη γυναίκα που ἀγάπησε πραγματικὰ στη ζωὴ του τὴν εὐρίσκει και ἀπὸ τὴν κόρη του !.. Φαντάζεσθε συνε- πῶς τὸν πόνο του τρεφεροῦ αὐτοῦ ποιητοῦ !...

Τὸ γεγονός αὐτὸ—πὸς ή Κλαυδία Βιαρντώ ἦτανε κόρη του Ἴβαν Τουργένιεφ—ἐπιστοκοιητῆ σχεδὸν ἐ- πισήμως ὕστερ' ἀπὸ τὸ θάνατο του μεγάλου συγγρα- φέως, ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερο ἡμερολόγιο του και ἀπὸ περι- κοπὲς ὀρισμένων ἐπιστολῶν που είχε στείλει σὲ μερι- κούς ἐμπιστῶς φίλους του. Τότε μονάχα μπόρεσε νὰ καταλάβῃ ὁ κόσμος ποιά ἦταν ή κρυφὴ ἀσθένεια που ἔφερε τὸν Τουργένιεφ πῶρα στὸν τάφο ἀπὸ μαρα- σμὸ. Ἦταν ή ἀπελπισία του, ἐπειδὴ τὸν περιφρονού- σανε—αὐτόν, τὸν διάσημο μυθιστοριογράφου !—ή γυναίκα του τόσο ἀγαποῦσε και ή κόρη του, που δὲν ἤξερε πὸς ὁ ἀνθρώπος τὸν ὅποιο δὲν πολυεκτιμοῦσε ἦταν ὁ πατέρας της !..

N. Ἀδάκρυτες

ἈΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΜΙΣΟΓΥΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΨΕΝ

Ὁ διάσημος Νορβηγὸς δραματογράφος Ἐρικός Ίψεν δὲν φημι- ζότανε για τὴ μεγάλη συμπάθεια του πρὸς τὸ ὄραιο φύλο. Ἀπε- νατίας : δὲν ἄφηνε νὰ τοῦ διαφῶγῃ εὐκαιρία που θὰ μπορούσε νὰ κατακεραυνώσῃ τὰς θυγατέρας της Ἐθας.

Ὅταν ἦτανε νέος, ἐργαζότανε ὡς βηθὸς φαρμακοποιῦ στὸ φαρμακεῖο κάποιας μικρῆς νορβηγικῆς πόλεως. Μιὰ μέρα, μπῆκε στὸ φαρμακεῖο ἕνας χωρικός και παρήγγειλε δυὸ φάρμακα, τὸ ἔνα για τὴν ἀγέλαδα του και τὸ ἄλλο για τὴν γυναίκα του. Τὸ πα- ράξανο δὲ ἦτανε πὸς τὰ δυὸ αὐτὰ... πλάσματα εἶχανε προσβλη- θεὶ ἀπ' τὴν ἰδία ἀρρώστεια : ἀπὸ ρευματισμούς ! Ὁ Ίψεν ἔκανε τὴ συνταγὴ κ' ἔδωσε στὸ χωρικό τὰ φάρμακα, λέγοντάς του :

— Τὸ νοῦ σου νὰ μὴν κάνῃς λάθος. Οὐ δόσεις εἶνε κανονισμέ- νες. Ἄν ή μιὰ πάρη τὴ δόση τῆς ἄλλης μορεὶ νὰ πάθη μεγάλο κακό. Κοίτα, λοιπόν, νὰ μὴ συμβῆ τίποτε στήν... ἀγέλαδα σου !..

(Ἐκ τοῦ Βουλγαρικῶ)